

САМОЙЛОВА В.И., УА-1089

Науч. руков.: Дрей В.В.

Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры
г. Днепропетровск

ПРОБЛЕМА ОБЛІКУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Изучены основные проблемы учета оборотных активов и их влияние на финансовую отчетность, деятельность предприятия, а также определены пути совершенствования бухгалтерского учета оборотных активов.

Актуальність. Актуальність теми роботи полягає у тому, що підприємства мають потребу в оборотних виробничих фондах і у фондах обігу. Матеріальною основою будь-якого виробництва є засоби виробництва, які складаються із засобів та предметів праці, що беруть участь у створенні продукту. Але з огляду на відмінність у характері функціонування у процесі виробництва та способі перенесення вартості на створюваний продукт засоби праці набирають економічної форми поза оборотних активів, а предмети праці — оборотних. Економічний механізм формування та ефективного використання оборотних активів викликає інтерес як у теоретиків, так і практиків. На сьогоднішній день значення оборотних активів в управлінні промисловістю стає набагато суттєвішим і саме тому облік відіграє важливу роль в інформаційному забезпеченні процесу управління, тобто він є підґрунтям для прийняття управлінських рішень.

Мета дослідження: визначення найважливіших проблем обліку та аналіз суттєвості помилок при обліку оборотних активів на підприємстві.

Основна частина. приєднання України до світового економічного простору викликає багато змін у системах бухгалтерського обліку, економічного аналізу, господарського контролю. Проте окремі методологічні питання залишаються неврегульованими, у тому числі питання організації обліку та проведення аналізу оборотних активів.

Для підприємств України є важливим виявлення нагальних проблем обліку оборотних активів, що потребують вирішення, оскільки це сприяє забезпеченню формування достовірної, достатньо аналітичної інформації щодо оборотних активів для цілей управління. Крім того, важливе значення має контроль за збереженням та раціональним використанням в процесі виробництва оборотних активів. Саме тому необхідно ретельно стежити за веденням бухгалтерського обліку оборотних активів на підприємстві.

Але при цьому існує низка проблемних питань:

- з'ясування значення категорії “оборотні активи” в обліково-економічній літературі;
- неузгодженість між економічними термінами “оборотні кошти”, “оборотні активи” та “оборотний капітал”;
- методологічні аспекти відображення оборотних активів в системі рахунків бухгалтерського обліку;

- класифікація оборотних активів як об'єктів обліку;
- методика аналізу наявності та ефективного використання оборотних активів, складання управлінської звітності тощо.

Однією з проблем в ході обліку активів є віднесення об'єктів до оборотних чи необоротних. Системне вивчення інформації вимагає її класифікації, цим зумовлена необхідність поділу ресурсів на окремі категорії, який потрібен для забезпечення відповідного сприйняття агрегованої інформації, яку повинні розуміти користувачі.

З огляду на визначення оборотних активів в П(С)БО 2: “Оборотні активи – грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу”, можна зробити висновок про наявність великої кількості проблем лише у визначенні поняття “оборотні активи”.

Також існує проблема щодо складу МШП. Згідно п. 6 П(С)БО України для цілей бухгалтерського обліку запаси включають МШП, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року. Крім того, П(С)БО 9 “Запаси” не містить переліку МШП, тому підприємства самі встановлюють і відображають в наказі про облікову політику склад МШП.

Однією зі сторін проблеми, пов'язаної з організацією аналізу на підприємстві, є складна система цін на оборотні активи. Доцільно було б, на наш погляд, ретельно дослідити її основні аспекти. Вивчаючи порядок використання облікової ціни, оптових договірних цін, зазначимо, що застосування таких цін на підприємстві забезпечує єдність синтетичного й аналітичного обліку. Вважаємо, що з розвитком ринкових відносин стабілізуватимуться і договірні ціни, а це сприятиме спрощенню методики обліку.

Оцінка оборотних активів, що надходять здійснюється в обліку на основі історичної собівартості, яка передбачає підрахунок всіх витрат на виробництво та придбання. При вибутті запасів Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку передбачено п'ять методів оцінки, кожен з них має свої переваги та недоліки, що зумовлює їх використання підприємствами в залежності від поставленої мети. За умови використання методу середньозваженої собівартості, використані запаси рівномірно включаються до собівартості чи фінансового результату та відображається більш реальний прибуток.

Щодо витрат майбутніх періодів, то враховуючи факт, що чітких рекомендацій щодо формування та обліку витрат майбутніх періодів немає, підприємства можуть самостійно вирішувати, які витрати включати до складу витрат майбутніх періодів, а також визначати терміни списання цих витрат. З огляду на це статті, віднесені до витрат майбутніх, одні можуть

бути віднесені до оборотних активів, інші – до необоротних.

Висновки. Виявлення важливих та нагальних проблем аналізу оборотних активів, що потребують вирішення, є важливим для підприємства, оскільки це сприяє забезпеченню формування достовірної, достатньої аналітичної системи інформації щодо оборотних активів для цілей управління.

Таким чином методика проведення аналізу залежить від обраних підприємством методів нарахування резерву сумнівних боргів, методів списання запасів, віднесення вартості списаних на витрати у фінансовому обліку запасів до валових витрат в податковому обліку.

Необхідно зазначити, що порядок формування витрат у фінансовому обліку дає широкі можливості для вуалювання доходів шляхом здійснення недоцільних витрат, а формування валових витрат в податковому обліку у зв'язку зі своєю направленістю на збільшення бази оподаткування передбачає жорсткий порядок формування валових витрат та цим стимулювання, наприклад, до вжиття заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості.

Библиографический список

1. **Ефимова О.В.** Оборотные активы организации и их анализ // Бухгалтерский учет – 2009.– С72-78.
2. **Сторожек Т.М.** Особенности бухгалтерского учета в отраслях экономической деятельности.- 2008. - 460 с.
3. **Пан Л.В.** Проблемы формирования оборотных средств предприятия в условиях переходной экономики// Предпринимательство. Хозяйство. Право. – 2009. – С.74-77